

Modlitba

Báseň k výročí Sametové revoluce.



Vážení čtenáři, k příležitosti 31 let od Sametové revoluce přinášíme báseň Modlitba od českého autora žijícího v Austrálii, pana profesora Josefa Tomáše. Básní Modlitba vyjádřil autor své pocity, jak závěrem roku 1989 vnímal neuvěřitelnou událost, konec komunismu v rodné vlasti. Dílo ilustruje temné pozadí socialismu, zatýkání jeho kamarádů a perzekuci ze strany StB i tehdejšího režimu, které profesor Tomáš zažil.

„Jednoho srpnového dne jsem šel ke svému skautskému kamarádovi Jirkovi. Zazvonil jsem u branky domu, když v okně se objevila jeho matka a zoufale mávala rukou, abych šel pryč. Později jsem se dozvěděl, jaké jsem měl štěstí, neboť v té chvíli bylo zrovna v domě StB a zatýkalo Jirku. Viděl jsem ho pak až za dva roky při návštěvě, jak to

popisují v básni. A později až za 5 let, když dostal milost od Prezidenta Novotného. Strávil pak nějaký čas v sanatoriu na Vysočině, protože měl rozpad plic. Pak následovalo 21 let odloučení, když jsem emigroval. Po roce 1989 jsem se s ním několikrát sešel, pracoval jako dělník a nakonec ho zavraždili,“ vypráví profesor Josef Tomáš.

MODLITBA

Vskutku — požehnaná jsi mezi zeměmi! —

Přesto však — sama — ze své vůle jen —
bys nebyla nikdy dokázala
vyprostit se z ocelového sevření
onoho všezachvacujícího zla,
protože my, tvůj plod, tvoji lidé,
jsme odjakživa sotva napůl požehnaní ...

Jako knot lampy jsme: na jedné straně
— nasáklí strachem z nepřežití —
jsme těžcí, hustí, páchnoucí,
a na té druhé? — tam jenom zřídka kdy
zazáříme intenzivním světlem,
sami pak nejvíc překvapeni
tím nečekaně náhlým vzplanutím!
Co jsme to vlastně? —

*Ať lehčí či těžcí vždy jen dvojrozměrní
V nohách i v hlavě málokdy přítomní
Mezi dvěma póly věčně kmitající
V hloubku otupění často upadající
Čtvrtý rozměr světa stále nenacházející ...*

Ty naše země!
Tolikrát už jsi byla zpusťovaná,
více než zpola vylidněná,
své vlastní řeči pozbavená ...
Odkud bereš onu zázračnou sílu
na pozvednutí se ze svých ponížení?! ...

Přestaňte konečně naříkat,
vy věčně zachmuření!
Nebylo nám snad přislíbeno,
že pár spravedlivých postačí
k záchraně celého vesmíru?
— natož pak jedné malé země!

*Pokoji bílým světlem zalitý!
Oni se modlí oni zpívají
Oni většinu času jen tak prostě jsou
Ale docela jiným směrem zahleděni
Než jak se píše nebo mluví nahlas*

Ó ty dobo, která dovolila ženám ještě nedávno křesťanským
pochodovat ulicemi českých měst, teď však s rudými šátky,
a povolilas nemytým dělníkům, aby si hráli na vojáky ve zbraní,
a katolické rolníky sis koupila za třicet stříbrných panských polí,
a z ampliónů jsi prohlásila několik hlavních hříchů
— závist, nenávist, pýchu — za nejvyšší ctnosti,
a kdy o pár let později jsem zahlédl u Wilsonova nádraží
pochodovat vojína Františka Šedu beze zbraně,
zato ale s černými výložkami a krvavými mozoly,
a viděl jsem též, jak narychlo sbitým barákem v Dolním Žďáru,
napůl cesty mezi Ostrovem nad Ohří a Jáchymovem,
procházela hraniční čára Rusáky zabraného území
(představ si to, kus mé vlasti, a já měl přísně zakázáno
tam nohou vkročit, a když jsem to na pár metrech ignoroval,
malý český člověk-udavač se ihned udýchaně postaral o to,
abych byl odveden pod českým samopalem na strážnici
a několik dlouhých hodin tam byl vyšetřován — Čechem!),
a z té zakázané strany do toho baráku svázeli k návštěvě
z uranové Rovnosti a Svornosti, a z uranového Bratrství,
české trestance-mukly, a mezi nimi mého dvacetiletého
na patnáct let odsouzeného kamaráda Jirku Mráze,
a to za třeskutě mrazivého ledna na otevřeném nákladáku
a v dusném horkém létě v uzavřeném autobuse —
na to měli, na takovou zlomyslnou sviňárnu,
ty vymiškované mozky komunisticko-českých bachařů —
já jsem toho svědek, já tam dvakrát byl,
a to bylo ve stejném roce, kdy jsem v ulici Celetné
fyzicky pocítil hypnotickou přítomnost zla — protoplazmu zla:
uhrančivě na mě zírala ze zrůdně šedivé barvy
příruček marxisticko-leninského pseudo-učení ...

Pro toto všechno snad, a ještě pro mnohem mnohem víc,
jsem už za mlada dokázal rozpoznat, kde zlo přebývá,
a kudy a jak vstupuje do strachem připravených českých hlav,
aby pak s jejich pomocí zaplavilo nejprve stověžaté město —

*Věže prázdných chrámů — ruce neseptaté
Okna zanedbaných domů — žití prázdné
Ruce potratných lékařů — životy zabitě
Oči ustrašených rodičů — úcto uprchlá
Slova prodejných učitelů — myslí znásilněná
Projevy zrádných vůdců — činy zločinné*

a z něho nakonec i celou českou zem —

Louky zaorané — vy broučci mrtví
Pole poprášená — ty půdo mrtvá
Lesy otrávené — vy ptáčci mrtví
Řeky znečištěné — vy ryby mrtvé
Chlévy zanedbané — vy dobytčata mrtvá
Obydlí ohlušená — ty láska mrtvá

Prozrad' mi tedy, jak ses dokázala osvobodit
od tolikého všezničujícího zla? —
Odkud se v tobě vzala ta druhá síla,
ta nejprve námi zrazená a brzy nato jím potlačená
síla dobra? — že by těch několik studentů? —
Těch pár, jen na krátký čas spravedlivých,
zanedlouho však opět malověrně cynických? ...

Ó ne, ne! Ta síla musela přijít zcela odjinud!
Jedině láska jejich matek to mohla být —
anebo, ještě spíše, ta obava matek:
„Bijí naše děti! Bijí naše děti!“ ...

Ale to jsi potom byla vlastně ty,
ty Země, naše Země!
Ty, která se přece ztělesňuješ v matkách! —

Ano, nic jiného nežli ty,
ty dobrá, veliká, mohutná Země!
Tvá barva byla přece
barvou všech velkých matek:
matky Kršny, matky Buddha, matky Krista.
Ty modrobílá, vtělená do všech matek!
Museli jsme odletět až na měsíc,
abychom tě konečně mohli takto spatřit:

Vznášení modrobílé
V osamělosti nepředstavitelné
Prázdnou černočernou
Vesmíru neohraničeného

Nyní konečně rozumíme těm několika citlivcům,
kterým ses tady už odedávna zjevovala;
a pokaždé jako nebeská královna,
a vždy nad pramenem své vody,
a se stěnou své skály za sebou ...

Jako modrobílá nebeská královna —

Věži ze slonové kosti
Archo úmluvy
Bráno nebeská
Dome zlatý —

se slzami v očích varující nás před zkázou,
nabádající nás k pokání, k polepšení!

Ó zůstaň s námi! Neopouštěj nás!

— ora pro nobis peccatoribus et nunc et in hora mortis nostris

*A oni se nadále modlí ...
V pokoji zalitém bílým světlem ...
Docela jiným směrem zahledění ...*

OM MANI PADME HUM